

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу Хуртика Дмитра Вікторовича за темою: «Удосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників з порушенням слуху на основі комп'ютерного моделювання», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт

Актуальність. Робота Д. В. Хуртика присвячена цікавому в теоретичному та важливому в практичному відношеннях питанню.

Проблема вдосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників з порушенням слуху, впровадження сучасних технологій вимагає оновлення змісту та форм навчально-тренувального процесу.

На сучасному етапі розвитку теорії та методики технічної підготовки висококваліфікованих лижників з порушенням слуху подальший прогрес можливий тільки при комплексному підході до вирішення цієї проблеми.

Дисертація Д. В. Хуртика, безумовно, є актуальною, оскільки вона спрямована на пошук нових шляхів і невикористаних резервів для вдосконалення технічних дій лижників з порушенням слуху на основі комп'ютерного модулювання.

Аналіз науково-методичної літератури з даної проблеми дозволив встановити, що науково-методичне забезпечення щодо вдосконалення технічних дій лижників з порушенням слуху на основі комп'ютерного модулювання є недостатнім. Кількість наукових робіт, присвячених вивченню даної проблеми, обмежена, а існуючі дані суперечливі.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до «Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр.» Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 2.16 «Удосконалення засобів технічної та тактичної підготовки кваліфікованих

спортсменів з використанням сучасних технологій вимірювання, аналізу та моделювання рухів» (номер державної реєстрації: 0110U002416).

Робота складається з анотацій, вступу, п'яти розділів, практичних рекомендацій, висновків, списку використаних літературних джерел (241 джерело, в тому числі 37 зарубіжних). Загальний обсяг дисертаційної роботи становить 192 сторінки.

У **вступі** обґрунтовано актуальність дослідження, вказано його об'єкт, предмет, мету, завдання та методи, розкрито наукову новизну, з'ясовано практичну значущість отриманих результатів, особистий внесок дисертанта, відображено апробацію результатів дослідження.

Перший розділ «Аналіз проблеми вдосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників-гонщиків з порушенням слуху» присвячено теоретичному аналізу літературних джерел і мережі Інтернет, розглянутих у дисертаційному дослідженні.

Аналіз науково-методичної літератури показав, що проблему вдосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників з порушенням слуху на основі комп'ютерного модулювання розкрито не повністю.

Не визначено науково-педагогічні умови, потребує оновлення технологія вдосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників з порушенням слуху на основі комп'ютерного модулювання та ін.

У **другому розділі** «Методи та організація дослідження» подана система взаємодоповнюючих методів, адекватних поставленим завданням. Безумовно, методи дослідження забезпечили створення теоретико-методичної бази для вдосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників з порушенням слуху на основі комп'ютерного модулювання.

У **третьому розділі** «Особливості технічних дій висококваліфікованих лижників-гонщиків з порушенням слуху» представлено кінематичні характеристики техніки поперемінного двокрокового та одночасного безкрокового лижних ходів спортсменів із депривацією слуху, які спеціалізуються в лижних гонках.

Отримані показники в подальшому використовувалися в якості орієнтирів при розробці технології вдосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників з порушенням слуху.

У **четвертому розділі** «Обґрунтування і розробка технології вдосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників-гонщиків з порушенням слуху на основі комп'ютерного модулювання» представлено технології вдосконалення технічних дій спортсменів-лижників при пересуванні класичними ходами у річному циклі підготовки.

Особливістю експериментальної технології є використання комп'ютерного нейромережевого моделювання техніки поперемінного двокрокового та одночасного безкрокового лижних ходів. Найкращою моделлю вважається мережа, яка дає мінімальну тестову похибку.

Запропонована технологія спрямована на корекцію технічних дій класичних ходів лижників-гонщиків з вадами слуху за рахунок покращення окремих елементів кінематичної структури рухів. На основі моделей розроблені комплекси фізичних вправ у поєднанні з руховими настановами, індивідуальним підходом до кожного спортсмена.

З метою перевірки ефективності авторської технології вдосконалення техніки лижників-гонщиків з вадами слуху був проведений експеримент. Отримані результати свідчать про високу ефективність запропонованої авторської технології.

У **п'ятому розділі** «Аналіз і узагальнення результатів дослідження» здійснено узагальнення експериментальних даних і теоретичного аналізу, що дало змогу вирішити важливе науково-практичне завдання з удосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників з порушенням слуху на основі комп'ютерного модулювання. Отримані дані підтверджують і розширюють наукові уявлення з досліджуваної проблеми та показують ефективність і доцільність розробленої авторської технології.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. На основі проведеного

комплексного теоретичного аналізу та узагальнення даних науково-методичної літератури автор чітко визначив об'єкт і предмет дослідження, його мету та завдання. Для вирішення поставлених завдань були використані адекватні методи наукового пошуку, які дозволили обґрунтувати на високому науково-методичному рівні основні положення результатів дослідження, висновки дисертаційної роботи та практичні рекомендації.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше визначено кінематичні характеристики технічних дій висококваліфікованих лижників-гонщиків з вадами слуху при пересуванні класичними лижними ходами; розроблено імітаційні біомеханічні моделі кінематичної структури техніки класичних лижних ходів на основі штучних нейронних мереж; розроблено технологію вдосконалення технічних дій лижників-гонщиків з порушенням слуху, що включає мету та завдання, дидактичні специфічні принципи спортивної підготовки, комп'ютерне модулювання класичних лижних ходів та ін.

Практичне значення результатів дослідження полягає в розробці технології вдосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників-гонщиків з порушенням слуху на основі комп'ютерного модулювання, що дозволяє ефективно планувати їх технічну підготовку впродовж річного макроциклу, а також здійснювати контроль їхньої технічної підготовленості.

Результати наукових досліджень можуть бути використані в навчально-тренувальному процесі лижників-гонщиків з порушенням слуху в ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ, УОР, а також під час читання лекцій студентам спеціалізованих навчальних закладів різних рівнів акредитації, на факультетах підвищення кваліфікації тренерів із лижного спорту та ін.

Повнота викладу результатів дослідження у друкованих працях. Основні положення дисертаційного дослідження викладено в 10 наукових працях. Із них 5 статей представлено в спеціалізованих виданнях України (3 з яких включено до міжнародних наукометричних баз).

Апробація результатів дослідження. Основні теоретико-методичні положення та результати досліджень доповідалися на XV Міжнародному науковому конгресі «Олімпійський спорт і спорт для всіх» (Кишинів, 2011), V Міжнародній конференції молодих вчених «Молодь та олімпійський рух» (Київ, 2012), XVIII Міжнародному науковому конгресі «Олімпійський спорт і спорт для всіх» (Алмати, 2014) та багатьох інших.

Відповідність дисертації вимогам ДАК України. Структура, обсяг основного тексту, оформлення дисертаційної роботи та автореферату відповідають вимогам ДАК України. Автореферат повністю відображає зміст дисертації.

Рекомендації щодо використання результатів дослідження. Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані в практичній діяльності тренерів і викладачів із метою підвищення ефективності технічних дій висококваліфікованих лижників з порушенням слуху, а також у навчальному процесі студентів спортивних вузів України при вивченні курсу «Теорія і методика спортивного тренування».

Недоліки дисертаційної роботи. Разом з тим, робота містить ряд недоліків, які не мають, на нашу думку, принципового характеру і не заперечують теоретичних і методичних здобутків автора:

1. У розділі 1 треба зробити більший акцент на аналізі існуючих проблем. Невідомо, чи розділяє здобувач погляди науковців на ці проблеми. Необхідно показати своє ставлення до наукових розробок інших авторів.

2. У процесі проведення формуючого педагогічного експерименту незрозумілою є роль традиційної технічної підготовки, її вплив на результативність спортсменів.

3. У роботі не розкрито принцип індивідуалізації, не визначено роль і місце індивідуальної теоретичної та практичної підготовки спортсменів.

4. Розділ «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» необхідно розширити.

5. У роботі є друкарські помилки та стилістичні погрішності, на які автору вказано.

Інших зауважень немає, дисертація написана літературною мовою, добре проілюстрована і з цієї точки зору залишає приємне враження.

Загальний висновок

Зважаючи на актуальність теми дослідження, його наукову новизну та практичне значення, використання адекватних методів, обґрунтованість висновків, вважаю, що дисертаційне дослідження Хуртика Дмитра Вікторовича «Удосконалення технічних дій висококваліфікованих лижників з порушенням слуху на основі комп'ютерного моделювання» відповідає «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року, а його автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт.

Офіційний опонент:

доктор наук з фізичного виховання
та спорту, професор, завідувач кафедри
теоретико-методичних основ
фізичного виховання та спорту
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

Р. Ф. Ахметов

Проректор з наукової і міжнародної роботи
Житомирського державного
університету імені Івана Франка,
доктор педагогічних наук, професор

Н. А. Сейко

Відгук отримано 12.09.2018 р.
ЛСБМ